

Evidencijski broj / Article ID: 19992845

Vrsta novine / Frequency: Dnevna

Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska

Rubrika / Section:



str.  
49

## Nives Opačić

*Kod nas postoji  
veliki strah od  
hrvatskog jezika*



## KAKO SMO OLAKO SMAKNULI RADNIKA I ZAŠTO SE JEZIK NE ČUVA MILITARISTIČKI

Tako je odjednom u jeziku osvanuo djelatnik. A da su znali što je prije bio djelatnik, ne bi tako olako smaknuli radnika. Imate kod Ante Kovačića u romanu "U registraturi" rečenicu: "Bijaše djelatnik, a otac, mati i ja smo se svečano odjenuli, pa su nas ljudi začuđeno gledali." Djelatnik je bio radni dan. Vidim u tome uskogrudnu pojavu ljudi koji ništa ne razumiju. Apsolutno nisam militaristički nastrojena, a na taj način se jezik i ne čuva. Površna ispravljanja mi idu na živce i mislim da to obično rade uskogrudni ljudi

BORIS ŠČITAR



**PROFESORICA I UGLEDNA HRVATSKA JEZIKOSLOVKA VEĆ VIŠE OD 20 GODINA REDOVITO ISPISUJE KOLUMNЕ I ESEJE O RIJEĆIMA I POJAVAMA U ČASOPISU VIJENAC, ALI NI NA KOJI NAČIN NE SPADA U LJUDE KOJE SMATRAMO, ILI KOJI SE S PONOSOM SMATRAJU, JEZIČNIM ČISTUNCIMA I INSPEKTORIMA. AUTORICA JE NIZA KNJIGA JEZIČNIH SAVJETA, KOLUMNI I ESEJA**

# Nives Opacić



# Kod nas je prisutan strah od hrvatskog jezika, jer neki misle da su mnoge riječi srpske, a nisu

**“ TAJ STRAH SE OČITUJE I U NASTAVCIMA RIJEČI. RECIMO, PRODAVAČ. A SAD SU ODJEDNOM SVI PRODAVATELJI. DAKLE, NEĆEMO – AČ, NEGO -TELJ. ALI, TO NIJE ISTO. PRODAVATELJ STE VI AKO PRODAJETE SVOJ AUTO, A PRODAVAČ JE ČOVJEK KOJI RADI U TRGOVINI I PRODAJE STVARI. SUPTILNOSTI U JEZIKU SVE VIŠE NEDOSTAJE**

BORIS SCUTAR



I ŠUP. To je šifra kojom ugledna hrvatska jezikoslovka Nives Opačić objašnjava uobičajenu razinu govora i govorenja u hrvatskoj politici. Iz šupljeg u prazno. A kad stvari postanu složenije, onda promijeni kraticu u ŠUPIN. Iz šupljeg u prazno i natrag.

Našli smo se u ugodnom ambijentu zagrebačkog kafića "Mr. Fogg". Jest strano ime, ali je barem riječ o književnom liku. Međutim, profesorka Opačić, koja već više od dvadeset godina redovito piše kolumnе o riječima i raznim pojavama u listu Vrijenac, ionako ni na koji način ne spada u ljude koje smatramo, ili koji čak sami sebe s ponosom smatraju, jezičnim čistuncima i inspektorima. Autorica je niza knjiga jezičnih savjeta, a eseje o riječima (i ne samo o riječima) piše već 23 godine u Vrijenac, listu Matice hrvatske. U njima piše o riječima, dubinski istražujući njihova značenja, ali i o pojавama iza i oko jezika. Samo što smo sjeli na razgovor, nad glavama su nam u brišućem letu protutnjali borbeni avioni. Baš su nas umirili.

Jeste li se ikada u svojim kolumnama pozabavili riječju rat?

Rat nisam obradivala kao riječ. Onda kad je kod nas bio rat, vjerojatno nisam željela ljudi još više uznemirivati. Ali na red nije došao ni mir.

A što biste ovako ad hoc rekli o ratu?

U Europi su zaista u sve kraćim i kraćim intervalima izbjiali ratovi. Nakon Prvog svjetskog rata ostali su repovi, pa je već nakon dvadesetak godina izbio drugi. No, mi govorimo samo o svjetskim ratovima. A gdje su oni lokalni za koje znamo i ne znamo? Ono što je malo dalje od nas obično nas se ne tiče, a sad je upravo Ukrajina pokazala da više nema blizog i dalekog. Nažalost, sada je sve dohvatljivo.

I vi ste ratno dijete.

Da, rođena sam u prosincu 1944. u Vukovaru i prvim vlakom koji je mogao proći po mene su došle baka i teta, iz očeve obitelji, i odvezle su me u Zagreb. Tako da sam u Zagrebu i prohodala i progovorila. U Vukovaru su moji roditelji bili samo na službi. Majka je bila liječnica u vukovarskoj bolnici, a otac veterinar na onoj istoj pustari gdje se danas nalazi ratni muzej u spomen na sve strahote iz našega zadnjeg rata. Do osme godine bila sam u Zagrebu kod bake, djeda i

Evidencijski broj / Article ID:

19992845

Vrsta novine / Frequency:

Dnevna

Zemlja porijekla / Country of origin:

Hrvatska

Rubrika / Section:

tetaka. Tada su se u Zagreb doselili i moji roditelji, pa smo počeli živjeti u kući druge bake, s mnogo drugih stanara, kod mamine mame. To je bila zapravo jedna strašna stara kuća u Tkalčićevu 65, ali meni je bila vrlo zanimljiva i vrlo sam zahvalna svima koji su me stavili na to mjesto. Ono je za mene i ostalu djecu u susjedstvu bilo krasno. Stalno smo bili na ulici. A danas ne volim ni proći kroz Tkalčićevu.

**Zašto?**

To baš neće zvučati lijepo, ali meni tamo sve miriši na sirovu lovu, na nešto što vidim kao pohlepu, jeftin profit na brzinu. Tkalčićeva je nekad bila ugodna zato što smo se svih poznavali. Bilo je kao na selu, ljudi su sjedili pred kućama, razgovarali, a o tome da bi netko radio neki nerđ nje bilo govora. Babe su čitave dane visile na prozorima i bile kao nadzorne kamere nad svime, pa i nama djeecom. Prvo što bi prijavljivale bilo bi ako bismo, ne daj Bože, prošli da ih ne pozdravimo.

**Kako se govorilo i kako su vas domaći govoriti?**

Sve što sam naučila upila sam živeći u kući djeda, bake i tetaka, koji su, kao i moj otac, bili Slavonci. Očeve roditelje zvala sam dida i baka, a majčine, premda su bili Dalmatinici s Brača, omama i otata.

**A ne nona i nono?**

Znam da je to izvan pameti, ali bilo je tako. Ja sam tamo bila jedino dijete i mogla sam se pretvoriti u strašno razmaženu curicu, ali sam se toga čuvala. Najvažnija pouka iz Tkalčićeve bilo je siromaštvo. Ne biste vjerovali koliko se siromašno i bijedno tamo živjelo usred grada, pet minuta od glavnoga gradskoga trga. Što se jezika tiče, naučila sam štokavski govor jer sam živjela kod rođenih štokavaca, ali daleko od toga da nisam upila i zagrebački govor, kojim mogu govoriti jednako kao i književnim. Zadržala sam i mnogo idioma iz bračke čakavštine, ali nisam nikada u njoj bila toliko da bih je i govorila, jer to bi bilo smiješno.

**Tko je ili što je bilo presudno da otkrijete jezik kao nešto živo i vrijedno čemu ćete posvetiti život?**

To su bile školske zadaće koje je moja teta Dana, mamina sestra, profesorica hrvatskog jezika, donosila kući. Voljela sam čitati to što su pisali njegini učenici. Zapravo, uvijek sam znala da neću ići ni na medicinu, ni na veterinu, ili bilo koji drugi prirodni fakultet, a kad sam krenula u gimnaziju, između društvenog i prirodnog smjera odabrala sam onaj prvi. No u njemu sam provela samo jedan dan. Shvativši koliko je u tom razredu dosadno, odmah sam se prebacila u drugi smjer, onaj prirodni.

**Što je to bilo tako strašno dosadno u društvenoj grupi?**

U prvom redu samo društvo, jer u društvene razrede bježali su mahom oni koji su bježali od matematike i općenito od prirodnih predmeta. Ni ja nisam bila mazohist da bih htjela samo po matematičkim guslati, ali društvo mi je u prirodnom razredu bilo nekako bliže i prihvatljivije i s njima sam ostala do mature. A to je značilo imati šest sati matematike tjedno, polagati matematiku i na maturi, to je značilo imati nacrtnu geometriju i pojednostavljenu satnicu svih prirodnih predmeta. Meni to uopće nije smetalo. Ne bih rekla da sam od samoga početka znala da će se baviti samo jezikom. Zapravo sam se bavila i književnošću, jer književnosti bez jezika nema, to je jezični alat. Studirala sam, kako se to tada zvalo, Jugoslavenske jezike i književnosti, a predmet B bila mi je Komparativna književnost. Kako sam bila dvije godine u Pragu kao ugovorni lektorica, završila sam i češki jezik i književnost kao drugi B predmet. Mislim da je prva osoba, koja me je uputila da se počnem baviti jezikom, i koja je otkrila da bih ja to mogla, bila lektorica s Radio-Zagreba Lidija Pralica. Čula me na jednoj godišnjoj skupštini Hrvatskoga

filozofskog društva i savjetovala mi da odmah dodem na radio. Tako je i bilo. Radila sam raznim redakcijama koje su se bavile kulturom, glazbom, ali i u informativnom programu, i tako sam malo-pomalo otkrivala da bih to mogla raditi. Bila sam lektorica dulje od četrdeset godina. Nešto od toga posla radim i danas.

**Jeste li svjesni i smeta li vam što vas ljudi, pa i novinar, često doživljavaju i pristupaju vam kao nekom policajcu za jezik?**

Jesam, svjesna sam toga i po tome što ne izvuk iz mene ono što je puno zanimljivije od onoga što od mene kao odgovore dobiju.

**Najčešće vas se pita o ispravnom govoru, traže se od vas jezični savjeti, a meni se čini da je vama mnogo više stalno po poznavanja jezika i riječi iznutra, svjesnosti o značenju riječi.**

Ja volim, ako mogu i ako znam, proniknuti što dublje u pojedine riječi jednostavno zato što su se značenja s vremenom mijenjala. Riječi danas znače jedno, a sutra drugo i mene te mijene vrlo zanimaju, a govor je šta i o govornicima.

**Da li se protiv tih mijena treba boriti i sprečavati ih?**

Ne, te mijene treba pratiti i razumjeti. Ja apsolutno nikada i nikoga ne ispravljam, pogotovo ne onoga s kim razgovaram. Apsolutno nisam militaristički nastrojena. Nisam ja nikakva čuvarica jezika. Ja samo objasnjam nešto što mislim da bi ljudima moglo biti zanimljivo.

**Svidjelo mi se kada ste jednom, pitanje o ispravljanju, rekli kako su mnoge intervencije u jezik kemijsko-čistionicarske.**

Da, a pretjerana upotreba kemijske na kraju progori materijal. Ne, ja nisam od tih. Zapravo, površna ispravljanja idu mi na živce i mislim da to obično mehanički rade uskogrudni ljudi.

**Evo jednog primjera novog značenja koje mene još uvijek živčira. Školske zadaće sada već svi nazivaju zadaćnicama.**

Da, a ljudi koji to govore uopće ne znaju da je zadaćnica teka, bilježnica u koju su se pisale školske zadaće. Pisala sam i o tome. To se dogada kad ne znate što je nekoč bilo, pa mislite da svijet počinje od sada. Evo, na primjer, što je bila Žuži Jelinek? Ona je bila krojačica. Možemo reći i modna krojačica. Ali krojačica. A onda su je današnji počeli zvati modistica, jer ona, eto, prati modu. Moja je teta Marijana bila modistica ili kitničarka, što znači da je izradivala šešire i ukraše za njih. Ona je bila modistica, ali to se više ne zna. Tako je odjednom u jeziku osvanuo i djelatnik. A da su znali što je bio djelatnik prije današnjega ustoličenja, ne bi tako olako smaknuli radnika. Imate kod Ante Kovačića u romanu "U registraturi" rečenicu: "Bijaše djelatnik, a otac, mati i ja smo se svečano odjenuli, pa su nas ljudi u polju začudeno gledali". Djelatnik je bio radni dan.

**Vidite li u tom protjerivanju radnika iz jezika i društvenu pojavu i mijenu?**

Naravno da vidim. Vidim uskogrudnu pojavu ljudi koji ništa ne razumiju, ali vidjela žaba da se konj potkiva pa i ona digla nogu. Ako tako kaže Pero, mora i Marko. Vidim u tome površnost koja mi je, moram reći, odurna. Svima takvima ja začepim usta kad se primim Bibliji koje se oni boje, a ne poznaju je. U Bibliji nema ni jednoga djelatnika, nego su svi radnici i "grijeh čini onaj tko radniku uskrcaje plaču". Imala sam sreću da sam prošpartala po cijeloj Bibliji od korica do korica barem dvaput, jer sam radila i veliku biblijsku konkordanciju. Ista je stvar i s riječju drug. Pogledajte malo stare fotografije Zagreba i kako su se zvali dučani. Recimo, Kovačić i drugi, ili sin. To su bili ortaci, partneri, kompanjoni. Površno je izvlačiti riječi iz konteksta samo jednog vremena, a riječi kao riječi nije ništa kriva. Još uvijek imamo poslovniku "Dug je zao drug". Te se riječi nisu bojali čak ni u vrijeme NDH, pa je nalazimo u onodobnim čitankama koje su se zvali "Sjetva" i "Žetva". Nisu se bojali ni poslovice "Drumovi će poželjeti Turaka, al' Turaka više biti neće". "Što na umu, to na drumu". Strah od jezika kod nas je vrlo prisutan, pa sam čula i takvu strahotu: "Vojska šumom, baba - cestom". Izreka je tako potpuno uništena. a sve zbog straha od drama. Još da se boje drumskog razbojnika...

**Možemo li reći da je kod nas osobito velik strah od srpskog jezika?**

Naravno, ali to je strah od hrvatskog jezika, jer mnogi misle da su mnoge riječi u hrvatskom srpske, a nisu. Taj se strah ne očituje samo u riječima nego i u nastavima riječi. Recimo, prodavač. A sad su odjednom svi prodavatelji. Dakle, nećemo - ač, nego - telj. No to nije isto. Prodavatelj ste vi ako prodajete svoj auto, a prodavač je čovjek koji radi u trgovini i prodaje stvari. Takve se nijanse gube ako se nametne samo jedan izraz. Suptilnosti u jeziku sve više nedostaju.

**Kako u tom smislu gledate na mijene u samom nazivu jezika?**

Stvari su vrlo jednostavne ako želimo da budu jednostavne. Ja kažem jasno i glasno: svaki narod ima pravo svoj jezik zvati svojim imenom. I gotovo. To nije stvar razumijevanja, približavanja ili udaljavanja, to je samo stvar imena. Sjedam se još iz studentskih dana kako sam se sjajno razumjela s nekim studentima Španjolcima. U to se vrijeme još nije mo-

**Kako ste u tom smislu doživjeli jezične čistke devedesetih godina i pojavu razlikovnih rječnika?**

Kada je 1940. izšla knjižica "Razlike između hrvatskoga i srpskoga književnog jezika" Petra Guberine i Krune Krstića, to je doista bila samo knjižica. U odnosu na nju, Brodnjakov "Razlikovni rječnik hrvatskog i srpskog jezika" iz 1991. jest knjižina, toliko je to nabujalo. Međutim, sve ono što je Brodnjak stavio na ljevu stranu neće biti da su samo srpske riječi. Tu smo se mi sami lišili mnogih hrvatskih riječi. O tome je još počinjao profesor Stjepan Babić reka da smo s prijavom vodom bacili i dijete. Takvo je vrijeme bilo, ljudi su htjeli pošto-poto potencirati razlike, ali i to je trebalo znati. To se nije provedlo ni dosljedno, ni sustavno, nego da riječi. Na primjer - "pogreška" i "grješka". A ja na to pitam: zašto onda genitiv od riječi vrijeme nije vrijeme? Odgovor je izvan pameti: tako se uvriježilo! Meni se uvriježila i pogreška. Oba primjera potpadaju pod istu jezičnu pojавu.

**Medutim, ima ljudi koji misle da upotrebljavaju riječi iskazuju i definiraju čitav svoj svjetonazor ili političko opredjeljenje.**

Jasno. To je postalo vrlo nasilno. Ako mene doživljavaju kao jezičnoga policajca, što su tek one babe na placu koje su vas ispravljale čim biste rekli riječ hiljada, a ne tisuća? A ima jedna lijepa pjesma koja ih demantira: "Za jedan časak radosti hiljadu dana žalosti". Jesu li svi koji su tako pjevali bili antidržavni elementi? To su, zapravo, sitne stvari sitnih duša.

**Kako u tom smislu gledate na mijene u samom nazivu jezika?**

Stvari su vrlo jednostavne ako želimo da budu jednostavne. Ja kažem jasno i glasno: svaki narod ima pravo svoj jezik zvati svojim imenom. I gotovo. To nije stvar razumijevanja, približavanja ili udaljavanja, to je samo stvar imena. Sjedam se još iz studentskih dana kako sam se sjajno razumjela s nekim studentima Španjolcima. U to se vrijeme još nije mo-

glo tako lako putovati u Španjolsku, gdje je bila diktatura. Ali vrlo sam ih dobro razumjela kada su rekli da vole Španjolsku, bez obzira na režim, kao što sam i ja rekla da tako i ja volim Hrvatsku. I tu više ne treba nikakvih objašnjenja. Pusti svakom da bude što jest, da voli što voli i ne ograničuju ga u tome, dokle god tebe ne ugrožava. A to, zapravo, nikoga ne bi trebalo ugrožavati.

**Jezik nije samo način na koji se govori nego i norma ponašanja. Vi ste svojedobno predaval na Filozofskom fakultetu Kulturu govorenja, čitanja i pisanja...**

Onda se to prekrstilo u lektorske vježbe (ne znam više što je s tim kolegijem), a ionako je bio samo na prvoj godini studija za studente kroatistike. Zapravo je to bilo popunjavanje svih onih praznina koje su iz bilo kojeg razloga nastale u toku školovanja. Ja sam predlagala da, kao što na stranicima jezicima studenti imaju jezične vježbe na svim godinama studija, tako bude i na kroatistici. To se nije prihvatio. Bilo je skupo. Tako vam je isto i s lekturama u novinama, na televiziji i na radiju. To je skupo. Pogotovo stranim vlasnicima, kojima ne ide u glavu da bi u novinama ili općenito u medijima mogao pisati nečijim tekst treba ispravljati i popravljati, a s druge strane, novinari se često i ponašaju tako da računaju kako će netko iz njih to raditi, pa pišu neuredno i nemarno. Ono što me silno smeta i žalosti jest što malo ljudi provjerava ono što pišu. A tek govor ... Neki dan sam naletjela na minutu kviza u kojoj voditelj ne zna izgovoriti ime Anne Boleyn. Piše lijepo Göttigen, a on izgovara Gottingen. Malo koga u sportskom programu čuje da pravilno izgovori im trenera Jürgena Kloppa, nego kažu Jurgen. A kada njemačko ime tenisača Michaela Sticha izgovore "Majkl Stič", ni rođena ga majka ne bi prepoznačala.

**Ili kada se čak i na Trećem programu Hrvatskog radija čuje "Ričard" Wagner ili "Džordž" Händel...**

O, imam krasnih primjera za vas. Recimo, kada Peer Gynt postane "Pir Džajent", a Gianni Schicchi bude pročitan kao Đani Sklič, samo što ne skviči (smijeh). Ja sam s muzikom prilično na ti.

**Baš sam vas htio pitati o vašem članstvu u Društvu za promicanje orguljske glazbe Franjo Dugan.**

Mislite odakle ja tamo? Tamo sam od osnutka i mislim da je moja iskaznica bila ispod broja dvadeset. Ali nije to moja jedina veza s glazbom. Sad ču vam otkriti da sam čak napravila jednu i jednu gramofonsku ploču.

**To nisam znao.**

Zato što me o tome nitko nije ni pitao. Ploča je izšla 1976. godine, nakon što sam se jednom držnula s ceste doči u Jugoton k urednici ozbiljne glazbe Vidi Ramuščak i reći joj kako im je katastrofalni omot ploče Marijane Radev s opernim arijama i da mislim da bi trebali izdati i njezinu ploču Lieda, solo popijevki. Vida me ne poznala, niti ja nju, i pita me tko bi to radio? A ja kažem - ja. To kada je neka providnost kroz mene napravila, jer sam sve snimke s Radio Zagreb dobila badava. Na svim pjesmama pratio ju je Darko Lukić, osim u prve četiri Brahmsove, u kojima je za klavirom bio Mladen Bašić. Onda sam išla udovici Darka Lukića, koja mi je osim gospodina Bašića, također potpisala da se svim snimkama možemo koristiti besplatno. Napisala sam i tekst za omot ploče i napravila izbor, tako da je na A-strani bio europski repertoar, četiri pjesme Brahmsa, dvije Musorgskog i tri Richarda Straussa, a na B-strani domaća djela, cijela "Intima" Jakova Gotovca, šaljive pjesme Lhotke Kalinskog i Matza i na kraju najljepša popijevka u hrvatskoj literaturi, Bersin "Seh duš dan". A krasnu fotografiju za omot dao mi je Pero Dabac. Sve to vuče korijene još iz moje Mužičke ►



Najvažnija pouka iz Tkalčićeve bilo je siromaštvo. Ne biste vjerovali koliko se siromašno i bijedno tamo živjelo usred grada, pet minuta od glavnoga gradskoga trga. Što se jezika tiče, naučila sam štokavski govor jer sam živjela kod štokavaca

# Predlagala sam jezične vježbe na kroatistici. Bilo je skupo. Kao i lektura u novinama, radiju, televiziji



Škole Lisinski, u kojoj sam pohađala klavir kod Stele Raukar, ali znala sam da od moga klavira neće biti ništa.

**Jezik i glazba su, uostalom, vrlo bliski.**

Ja sam s glazbom doživjela puno čuda u životu. Bila sam vrlo aktivna i u Muzičkoj omladini, koju je tada vodio Branko Molan. Ništa mi nije bilo teško, nositi karte, plakate ili instrumente muzičarima koji su išli po školama, pa i harfu ako treba. Imam iz tog vremena spomenar u koji sam skupljala i potpisne pjevača, svirača, dirigentata, plesača. Imam tako i Šostakovićev i Karajanov potpis.

**Bili ste u Dubrovniku na Karajanovom nastupu s Berlinskom filharmonijom?**

Ne, srela sam ga na Gornjem gradu kad je došao u Zagreb angažirati zbor Opere HNK za Borisa Godunova u Salzburgu. Svake sam večeri bila u kazalištu s permanentnom ulaznicom za galeriju. Neskromno je reći, ali mislim da sam s te strane dobro upućena. I bilo mi je žao kada ja Zagrebačka filharmonija ovih dana škrtnula s programa Četvrtu simfoniju Čajkovskog. Jer on je bio ukrajinskoga podrijetla, prezimena Čajka.

**Što mislite o prijedlogu, koji svako malo iskrse, da se Muzička akademija preimenuje u Glazbenu akademiju?**

Sve najgore. To ne može biti isto, odnosno, riječ imala i svoju zvukovnu vrijednost. Ako za nekoga tko je muzikalno kaže da je glazben, niste rekli ništa. Zašto muziku istjerati kad je ušla u sve europske jezike, pa nisu je Srbi izmislili (smijeh).



**A glazbovanje umjesto muziciranja?**

Ma, glupost. Tako se samo postiže kontraefekt, jer se ljudi nečemu što je ozbiljno počnu smijati. Uostalom, Muzička akademija i Hrvatski glazbeni zavod bili su dugogodišnji dobri sustanari u zgradici na čijem pročelju piše Arti musices.

**Možete li reći par riječi o velikom čovjeku hrvatskog jezika Igoru Mandiću koji nas je upravo napustio?**

Kao vrlo mlada, još studentica, odlazila sam na tribine Književnog petka, gdje je i on nastupao, ali sam od njega zazirala jer sam ga se bojala. Njegova vahemencija i apodiktičnost bila je strana mojoj naravi. Ali kapu mu dolje, jer je absolutno bio čovjek koji je znao i nije se bojao. Zadržao je svoj stil od početka do kraja, i onda kada su ga prihvaćali, i kada su ga osporavali. Čovjek koji je pročitao i napisao tolike knjige, koji je cijeli život samo to radio, podsjeća me na djelo njemačke književnice Christe Wolf "Lesen und schreiben". Čitati i pisati ne znači samo informirati se nego i formirati se. Razumjeti. On je razumio.

**Evo pred nama su novine i na naslovnicu jedan dijalog između naših političara. Što kažete na to?**

Prostaštvo.

**Bi li to mediji trebali sakriti, popraviti?**

Ne mogu to mediji sakriti jer oni od toga žive, njima je to u interesu. Kvazipitanja koja postavljaju naši novinari često uopće nisu pitanja nego podjarivanja, poticanja na svadu. Političari se pak drže kao oni koji sve znaju bez ikakve sumnje. A upravo od sumnje počinje svaka želja za znanjem. •